

KWINTESSENS (12.05) – Maya als erfzonde (2)

Elk leven streeft naar behoud, overleven en is als zodanig in concurrentie met een ander leven (door Spinoza benoemd als conatus).

Deze zinsnede uit Kwintessens (12.04) is van uitermate grote betekenis. Het wijst erop dat samenwerking een aangeleerde vaardigheid is en als zodanig voor elk individu een niet aangeboren kwaliteit vormt.

Dit betekent dat in het algemeen het individu zal primeren; uitzonderlijk kan de aangeleerde – geconditioneerde vaardigheid zo sterk zijn dat het individu zich geheel en al ten behoeve van andere individuen en/of gemeenschap ten achter stelt of zelfs zich opoffert.

Het individueel streven naar behoud, overleven en ook uitbreiden heeft tot gevolg dat er een volkomen natuurlijke houding van verzet, afkeer en agressie aanwezig jegens alles en iedereen dat onbekend, vreemd is. Volksmenners en ook religies hebben van deze eigenschap ruimschoots gebruik gemaakt of maken er nog gebruik van. Maar ook zonder die ervaring ieder van ons in het gewone dagelijkse leven hoe wij in gedachten en zelfs in woord en daad ons afkeren . “ Ah jakkes, wat een vieze, slijmerige naaktslak !” Dit is maar een simpel, onschuldig voorbeeld, maar bij zorgvuldig waarnemen blijkt hoe wij vol zitten met gedachten, woorden en daden die ons verzet of afkeer en al of niet daadwerkelijke agressie illustreren.

Zoals meermaals in andere publicaties duidelijk gemaakt werd, is deze aangeboren eigenschap noodzakelijk voor het voortbestaan. Alleen de wijze van het gebruik ervan ligt binnen onze mogelijkheden. Conditionering en ervaringen spelen hierbij een grote rol, naast het ontwikkelen van zelfreflectie.

Samenwerking is in hoge mate aangeleerd en in de regel in wezen gebaseerd op een (on)bewust eigenbelang; van zodra dit eigenbelang in bedreiging is gekomen wordt deze samenwerking opgeofferd en heeft het aangeboren verzet/afkeer opnieuw vrij spel.

Alleen een aanhoudende training in zelfkennis en zelfreflectie vermag een blijvende beheersing van alle gevoelens en neigingen die uit de aangeboren eigenschap voortvloeien bewerkstelligen.

Racisme en alle andere vormen van afkeer kunnen niet op toereikende wijze teniet gedaan worden, zolang de onderliggende bron niet beteugeld is.

In de publicaties Synthese (4.18) t/m (4.20) resp. Brandstapel (1) , (2) en (3) worden verschillende aspecten van dit verzet getoond.

Niets is zo shockerend als de vaststelling hoe afkerig en agressief – elk van ons – dat

men is en dat alleen de uiterst dunne laag van conditionering, inbegrepen de angst voor straf, de afkeer, inclusief racisme, weerhoudt daadwerkelijk tot uitvoering te komen. Het volstaat veelal dat de omstandigheden zich wijzigen en men plooit terug op de primaire reacties vanuit een – onbewust – zich bedreigd voelen in het voortbestaan.